

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3062/2018
24.05.2018. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић, Божидара Вујичића, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Добрица Лазић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Ненад Станковић, адвокат из ..., ради раскида уговора и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 782/17 од 13.04.2017. године, у седници одржаној 24.05.2018. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 782/17 од 13.04.2017. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Београду Гж 782/17 од 13.04.2017. године и пресуда Првог основног суда у Београду П 1656/15 од 18.10.2016. године у делу којим је одбијен захтев тужиоца да суд утврди да је раскинут уговор о продаји коришћеног аутомобила између физичких лица оверен 16.03.2009. године пред Петим општинским судом у Београду под Ов.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Београду Гж 782/17 од 13.04.2017. године и пресуда Првог основног суда у Београду П 1656/15 од 18.10.2016. године у делу којим је одбијен захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му плати 301.000,00 динара са каматом и у делу којим је одлучено о трошковима поступка, па се предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 1656/15 од 18.10.2016. године, ставом првим изреке одбијен је, као неоснован, тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је раскинут уговор о продаји коришћеног аутомобила између физичких лица, који је оверен 16.03.2009. године пред Петим општинским судом у Београду под Ов. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му плати 301.000,00 динара са припадајућом законском затезном каматом почев од 21.03.2009. године до исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкова парничног поступка од 57.000,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Београду Гж 782/17 од 13.04.2017. године, жалба тужиоца је одбијена као неоснована и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се о ревизији одлучи применом члана 404. ЗПП као изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 и 55/14), прописано је да се посебна ревизија може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права.

Правноснажном пресудом одлучено је о раскиду уговора о куповини возила закљученог између парничних странака и о накнади штете. Врховни касациони суд налази да су у конкретном случају испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној, с обзиром да су одлуке нижестепених судова о приговору пресуђене ствари и с тим у вези о раскиду уговора донете у супротности са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног суда Србије и Врховног касационог суда у предметима са спорним питањима као у овој правној ствари.

На основу изнетог, применом члана 404. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. ЗПП, па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на ком је заснована побијана одлука, тужилац је у својству купца, закључио са туженим, као продавцем, уговор о продаји коришћеног аутомобила, марке ..., који је 16.03.2009. године оверен пред Петим општинским судом у Београду, под Ов. Уговорену купопродајну цену од 430.000,00 динара тужилац није исплатио у целости, већ је туженом платио део од 301.000,00 динара, због чега му је тужени предао возило у државину уз које му је издао писмено овлашћење за управљање возилом до исплате купопродајне цене у целости. Тужилац је био у државини возила око пет месеци када му је возило украдено. Пронађено је након више месеци, када је тужиоцу у МУП саопштено да је експертизом утврђено да су на возилу вршене преправке броја шасије (рама) и броја мотора, због чега је надлежни орган Полицијске управе за Град Београд поништио саобраћајну дозволу (која је и даље гласила на име туженог), одузео регистарске таблице и одбио захтев за регистрацију овог возила. Сазнавши за правне недостатке, за које (тужилац) није знао да су постојали и у време прве

регистрације на име туженог, тужилац је без одлагања, послао туженом писмено 28.01.2011. године, којим га обавештава да раскида уговор о купопродаји уз остављање рока од осам дана за повраћај исплаћеног износа на име купопродајне цене возила. Како тужени није прихватио предлог тужиоца из наведеног обавештења, тужилац је поднео тужбу са истоветним захтевом – за раскид закљученог уговора о купопродаји возила и повраћај износа од 301.000,00 динара, који је дат туженом на име дела купопродајне цене возила.

Одлучујући о тужбеном захтеву, првостепени суд је донео пресуду П 621/11 од 22.01.2013. године, којом је делимично усвојио тужбени захтев и раскинуо наведени уговор о продаји коришћеног возила, који је оверен пред Петим општинским судом у Београду под Ов. ... (став први изреке), а одбио је захтев тужиоца у делу којим је тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде штете плати 301.000,00 динара са припадајућом каматом (став други изреке).

Против наведене пресуде жалбу је изјавио само тужилац, оспоравајући је у ставу другом изреке, којим је одлучено о накнади штете. Одлучујући о жалби тужиоца, Виши суд у Београду је донео решење Гж 9309/13 до 05.02.2015. године, којим је укинуо првостепену пресуду у ставу другом изреке и предмет вратио првостепеном суду на поновно одлучивање у том делу, односно о захтеву за накнаду штете.

Наведена првостепена пресуда П 621/11 од 22.01.2013. године је постала правноснажна 27.06.2013. године у делу којим је усвојен тужбени захтев и раскинут уговор о продаји коришћеног возила.

У поновном поступку првостепени суд је пресудом П 1656/15 од 18.10.2016. године, поново одлучио и о делу тужбеног захтева о коме је већ правноснажно одлучено, али тако што је сада одбијен захтев за раскид уговора (став први изреке), а истом пресудом одбијен је и захтев тужиоца за накнаду штете (став други изреке).

Побијаном правноснажном пресудом другостепени суд је одбио жалбу тужиоца и првостепену пресуду потврдио у целости, уз закључак да нису испуњени услови из члана 508. до 510. Закона о облигационим односима за раскид уговора закљученог између парничних странака, па како нису наступиле правне последице раскида уговора, то нису испуњени услови за повраћај исплаћеног износа на име дела купопродајне цене возила. За наводе жалбе којима је тужилац указивао да је првостепену суд учинио битну повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП, јер је уговор већ раскинут претходном судском одлуком која је у том делу правноснажна, другостепени суд је нашао да овим наводима тужилац оспорава утврђено чињенично стање, што у поступку по жалби у споровима мале вредности није дозвољено.

Имајући у виду изнето, односно да је нижестепеним одлукама одлучено о делу тужбеног захтева о коме је раније правноснажно одлучено, чиме је учињена апсолутно битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП, Врховни касациони суд је у овом делу укинуо нижестепену одлуку на основу члана 415. став 2. ЗПП и одлучио као у ставу другом изреке (без одбацивања тужбе у том делу, јер такав захтев у поступку не постоји).

Осим тога, Врховни касациони суд је укинуо нижестепене одлуке у делу захтева за повраћај купопродајне цене с обзиром да су нижестепени судови о овом делу захтева одлучили имајући у виду да нису наступиле правне последице раскида уговора (да је уговор на снази), због чега постоји правни основ за предају 301.000,00 динара. Међутим, овакав закључак нижестепених судова се не може прихватити, јер је за овај део тужбеног захтева релевантна околност да је уговор раскинут ранијом правоснажном судском одлуком у истој парници, па је то требало имати у виду при одлучивању, односно примени Закона о облигационим односима. Како су нижестепене одлуке донете уз битну повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП која је истицана у жалби и учињена је пред другостепеним судом, што је ревизијски разлог из члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП, Врховни касациони суд је применом члана 415. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу трећем изреке.

У поновном поступку првостепени суд ће правилном применом материјалног права донети закониту одлуку.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић